زمینه‌ساز همه خیرات در زندگی - 26 /اردیبهشت/ 1394

مجموعه «عطر ماندگار» شامل قطعات کوتاهی از شرح احادیث اخلاقی با بیان رهبر معظم انقلاب اسلامی در ابتدای درس خارج فقه است. احادیث گنجانده شده در این مجموعه با مضامین اخلاقی و اجتماعی و قابل استفاده برای عموم جامعه است. منبع احادیثی که در این مجموعه شرح داده می‌شوند کتاب «الشافی فی العقاید و الاخلاق و الاحکام» است.

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم
الحمدلله رب العالمین

عَن الصادق جعفر بن محمدٍ عن ابیهِ عَن آبائِهِ علیهمُ‌السلام انَّ امیرالمؤمنین علیه‌السلام قالَ جُمِعَ الْخَیْرُ کلُّهُ فِی ثلاثِ خِصَالٍ (۱)
این سه چیز را اگر بتوان تأمین کرد، همه‌ی خیرات، مستقیم و غیرمستقیم در اینها وارد و داخل هستند.

النَّظر وَ السُّکوتِ وَ الْکلامِ
یکی نظر و نگریستن، دوم سکوت و سوم کلام

فَکلُّ نظرٍ لَیْسَ فِیهِ اعْتِبَارٌ فَهُوَ سَهْوٌ
فرمود هر نگاه‌کردنی که در آن عبرت‌گرفتن نباشد، اعتبار نباشد، این سهو است ؛ هیچ فایده‌ای ندارد.

وَ کلُّ سُکوتٍ لَیْسَ فِیهِ فِکرَةٌ فَهُوَ غَفْلَةٌ
سکوت هم جزو کارهای متعارف و رفتار انسان است ؛ [می‌فرماید] هر سکوتی که در آن فکری نیست این غفلت است.

وَ کلُّ کلامٍ لَیْسَ فِیهِ ذِکرٌ فهُوَ لَغْوٌ
می‌فرماید هر کلامی که در آن ذکر نیست، یاد نیست، توجه نیست -حالا یا به طور مطلق یا توجه الی الله- این کلام لغو است.

فَطُوبَی لِمَنْ کانَ نَظرُهُ عِبَراً وَ سُکوتُهُ فِکراً وَ کلامُهُ ذِکراً
[پس خوشا به حال کسی که نگاهش مایه‌ی عبرت است، و سکوتش مایه‌ی اندیشه، و سخن‌گفتنش یادآوری و ذکر است]
آن وقت انسانی که این سه خصوصیت را دارد ؛

وَ بَکی عَلی حَطِیئَتِهِ
بر گناهان و خطاهای خود بگرید ؛
یعنی این [گریه‌کردن] نتیجه‌ی همین توجهات است. هنگامی که ما وقتی ساکتیم فکر می‌کنیم، وقتی حرف می‌زنیم تذکر در آن است، وقتی نگاه می‌کنیم با سنجش [همراه است]، آن‌وقت یکی از چیزهایی که مورد نگاه ما است، خود ما و رفتارهای خودمان است، خطاهای خودمان را پیدا می‌کنیم. مشکل ماها این است که اشتباهات و خطاهای خودمان را نمی‌فهمیم و نمی‌بینیم. وقتی فهمیدیم آن‌وقت عظمت کار را مشاهده می‌کنیم و اگر اهل دل باشیم بر خطاهای خودمان گریه می‌کنیم.

وَ أَمِنَ النَّاسُ شَرَّه
[و مردم از شرّ او در امان باشند]

۱) الامالی شیخ صدوق، صفحه‌ی ۸۰